

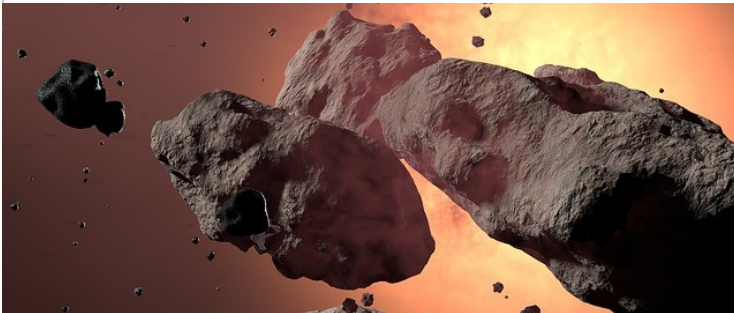
Himlakroppar

En himlakropp är ett föremål i rymden. Det kan vara en planet, en måne eller något föremål som finns utanför solsystemet. Här listas vanliga himlakroppar som är värda att känna till.

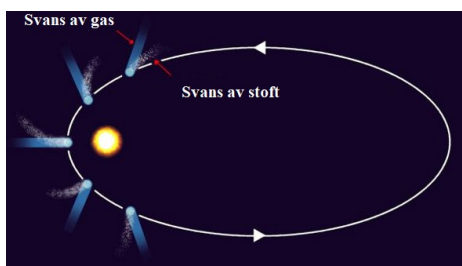
Månar är himlakroppar som cirkulerar runt en planet.

Meteoroider är smågrus i rymden och finns i storlek från sandkorn till klippblock på tio meter eller mer. (Det finns också ännu mindre grus, men det kallas ofta istället för interplanetärt stoft). Om meteoroiden kommer in i jorden atmosfär kallas den meteor. Meteoriter syns på himlen som lysande streck och kallas stjärnfall. När meteoren kraschar på jorden kallas den meteorit.

Asteroider är en liten himlakropp i omloppsbana runt solen. Den är större än en meteoroid. Gränsen mellan asteroid och meteoroid är otydlig. Det största asteroidbältet i solsystemet finns mellan Mars och Jupiter.

Komet: En himlakropp som rör sig runt eller i närheten av vår sol. Banan är avlång och kometen syns inte alltid. Den kan beskrivas som en smutsig snöboll som består av grus, is, frusen metan, koldioxid och ammoniak. På grund av solens solvind får kometen en svans som har en riktning bort från solen. Kända

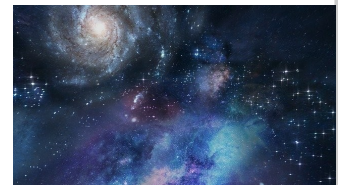
kometer: Halleys komet som har en omloppstid på 76 år och Hale-Bopp som återvänder om 500 år.

Dvärgplanet är en himlakropp som går i omloppsbana kring en stjärna. Dvärgplaneter är inte månar och de har inte tillräcklig massa för att dess gravitation ska göra den rund.

Vit dvärg / svart dvärg är en fas hos en stjärna i dess dödskamp. En vit dvärg uppstår när bränslet hos en röd jätte förbrukats och den drar ihop sig. Ljuset kommer från värmen som utvecklas vid sammandragningen. När den svalnat kallas den svart dvärg.

Röd dvärg är en typ av stjärna som gör slut på sitt bränsle långsamt och därför blir otroligt gammal.

Nebulosa är utspritt väte och helium som klumpat ihop sig till ett gasmoln. Ur dessa moln föds stjärnor.

Nova/supernova är en explosion som utgör en del av en stjärnas dödskamp.

Svart hål. Det är en himlakropp som har så kraftig gravitation att ingenting kan lämna den, inte ens ljuset. Det går inte att se svarta hål men det är möjligt att räkna ut deras position och storlek eftersom de påverkar omgivningen. Svarta hål finns i centrum av galaxer. Omloppstiden (galaktiskt år) för vårt solsystem runt Vintergatans svarta hål är ungefär 250 miljoner år.

Begrepp och svåra ord:

Måne, meteoroid, asteroid, komet, dvärgplanet, vit dvärg, svart dvärg, röd dvärg, nebulosa, supernova, svart hål, omloppstid